

Glæde at see, at den Mand, som jeg havde faaet Bemyndigelse til at foreslaae at overtage Kirkestyrelsen, i Et og Alt samstemmede med mig i Opfattelsen af disse Forhold, og det glædede mig saa meget mere, fordi jeg naturligvis meest bevægedes af Grunde af politisk Natur — af Hensyn til Statens Stilling i Almindelighed, og ikke mindst af Hensyn til Geistlighedens Interesser. Det glædede mig dobbelt hos ham at finde en Samstemning, som ogsaa fra det kirkelige Standpunkt vilde støtte mig med sin Autoritet. Følgen af den stedfundne Overveelse og af den da betraadte Bei var Forslaget om Bevillingen til en Kirkecommission og den derved tilsligtede Indrømmelse af, at der skulde gives Geistlighedens Høist Keilighed til at høres ved den Udvikling, der forestod. Men ligesaa bestemt stod dermed i Forbindelse det Lovforslag, som Thinget her har til Behandling. Det følger af sig selv, at det vilde gjøre mig ondt, hvis det høie Thing maatte lade sig bevæge til at følge Fleertallets Mening i denne Sag; men jeg puster i alt Fald allerede paa dette Punkt, og da der er givet Indstillingen en saa bestemt Charakter, at udtale mig saa bestemt, at der slet ingen Tvivl kan være om Ministeriets Stilling i denne Sag. Jeg har fremstillet for det høie Thing, hvilken Betydning hele den omtalte Udvikling i religiøs og kirkelig Retning har for Ministeriet og navnlig for mig, og, hvis det ærede Thing vilde gaae den af Fleertallet i Udvalget betegnede Bei, vilde derfor den aldeles uundgaaelige Følge være, at Ministeriet traadte af. Det er en saa bestemt Vægt, som Ministeriet og navnlig jeg lægger paa dette Spørgsmaal, at jeg ikke vilde paatage mig Ansvaret for en Udsættelse af denne Sag anden Gang.

Ordføreren: Det vil jo ikke seile, at den Udtalelse, som vi nu have hørt af den høitærede Conseilspræsident, vil finde fortjent Opmærksomhed. Jeg maa for mit eget Vedkommende tillade mig den Bemærkning, at ihvorvel jeg jo nok iforveien har hørt Et og Andet, som kunde gjøre mig det, som jeg nys hørte, ikke ganske uventet, saa er det alligevel aldeles oprigtigt, naar jeg siger, at jeg

dog ikke havde ventet en saadan Udtalelse, fordi jeg ikke troede, at den høitærede Conseilspræsident vilde kunne finde det rigtigt ved en Keilighed som denne at øve det Tryk paa Landstingets Afstemning, som naturligen maa blive Følgen af samme. Jeg tilføjer derhos, at jeg høilig maa beklage, at en saadan Erklæring er fremkommen.

Hvad forøvrigt den høitærede Conseilspræsidents Foredrag angaaer, saa troer jeg vel, at jeg tør sige, at der blev gjort Udvalgets Fleertal nogen Uret, naar der til os blev henvendt den Bebreidelse, at vi ikke havde hørt noget Die for den aftraadte Kirke- og Underviisningsministers Udtalelser i det foreliggende Lovforslags Motiver og heller ikke for Regjeringens Udtalelser paa et andet Sted. Fleertallet har vissefuld fulkommen hørt Die derfor, thi det har jo netop været et Hovedpunkt i dets Overveelse, om den Stilling kunde siges at være ønskelig eller ikke, som var valgt af Regjeringen, ifølge hvilken det erkjendtes, at der skulde finde en almindelig samlet og rolig Overveelse Sted, man samtidigt vilde undtage denne enkelte Sag derfra ved at afgjøre den først. Jeg troer altsaa ikke, at Fleertallet har manglet Syn for Udtalelserne i Lovforslagets Motiver; noget Andet er, at det ikke har kunnet være enig i den Opfattelse, som indeholdtes deri. Naar dernæst Udvalgets Fleertal i Betænkningen særligt har bekræftet sig med den Erklæring, som den tidligere Kirke- og Underviisningsminister i sin Egenkab af Biskop havde afgivet med Hensyn til denne Sag, saa er det jo kun begrundet i, at Fleertallet har meent, hvad jeg allerede før har bemærket, at det var vigtigt at see, om den Overbeviisning, som syntes, efter hvad der senest var fremkommet, at foreligge for den høitærværdige Ministers Vedkommende, kunde siges at være en længe næret og fast Overbeviisning. Jeg troer ikke, at Fleertallet er traadt ham eller nogen Anden for nær, og det var ogsaa langt fra vor Hensigt at ville det, naar vi have fremhævet, hvad der nu saa umiskjendeligt ligger for, at det ikke har kunnet være nogen længe næret Overbeviisning, der i denne Sag blev den ledende. I Forbindelse hermed tillader jeg mig at minde om, at vi jo ogsaa nylig